

ה"ת 47209/03/23 - מחמוד מראזקה נגד ימ"ר את"ן

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 47209-03-23 מראזקה נ' ימ"ר את"ן
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת רקפת סגל מוהר
מבקש	מחמוד מראזקה ע"י ב"כ עו"ד אמיר גורן ו/או עו"ד שירה גורן
נגד	ימ"ר את"ן ע"י עו"ד גל שרגורודסקי
משיבה	

החלטה

לפני בקשה לקיצור תקופת איסור מינהלי על שימוש ברכב, לפי סעיף 57 (ב) לפקודת התעבורה.

רקע

1. המבקש הוא הבעלים של חברת "מראזקה חומרי בנין והובלות בע"מ" (**להלן: "החברה"**), שבבעלותה מספר כלי רכב לרבות מערבל בטון מ.ר. 13803702 (**להלן: "מערבל הבטון"**).
2. ביום 9.3.23, סמוך לשעה 07:40 נעצר מערבל הבטון ע"י פקד ניר חסון, קצין בילוש מטעם המשיבה (**להלן: "קצין המשטרה"**), בעת שהיה נהוג בידי נהג החברה מוחמד מסארווה (**להלן: "הנהג"**), בחשד כי נהג בו בהיותו נתון תחת השפעת סמים.
2. במעמד המעצר זומן הנהג לשימוע ביחידת את"ן צפון/מרחב גליל. הליך השימוע התקיים ביום 12.3.23 בשעה 14:00 ובעקבותיו החליט קצין המשטרה ליתן הודעת איסור שימוש במערבל הבטון למשך 30 ימים החל מיום 13.3.23 בשעה 15:00 (**להלן: "הודעת איסור השימוש"**). בהודעת איסור השימוש שנמסרה לידי בתום הליך השימוע, נדרש הנהג להעביר את מערבל הבטון למגרש אחסנה בחדרה, עד למועד הנ"ל.

הבקשה ונימוקה

3. בהעדר מחלוקת על כך שמערבל הבטון לא אוסן כנדרש ונותר בידי החברה, הסכימו עמוד 1

ב"כ הצדדים שהופיעו בפני היום - 29.3.23, כי על אף שבקשת המבקש נושאת את הכותרת "בקשה בהולה להחזתן תפוס לפי סעיף 34 לפסד"פ", אזי הלכה למעשה מדובר בבקשה לקיצור תקופת איסור השימוש במערבל הבטון לכדי התקופה שחלפה מאז 13.3.23 ועד כה (דהיינו 18 ימים במקום 30).

5. בבקשתו מיום 21.3.23, טען המבקש כי:

- אין זו הפעם הראשונה בה המשיבה עוצרת נהגים של החברה ואף תופסת את כלי רכבה, בלא הסבר המניח את הדעת.
- התנהלות המשיבה פוגעת ורומסת את זכות המבקש לנהל את הפעילות השוטפת של עסקו אשר אמור להוביל בטון ולספק שירותים ללקוחותיו בהתאם ללוח זמנים שהוגדר מראש, והדבר כבר הסב לו נזקים כלכליים ותדמיתיים משמעותיים, עד כי הוא שומר לעצמו את הזכות להגיש תביעה אזרחית מתאימה לפיצוי הולם.
- תפיסת כלי הרכב של החברה לא יכולה לשמש כפתרון למקרים בהם מתעורר אצל המשיבה חשד לביצוע עבירה ע"י מי מעובדיה, שכן כלי הרכב עצמם אינם קשורים לביצוע העבירה הנטענת במקרה זה, ובכלל.
- המבקש עצמו אינו קשור למעשה המיוחס לנהג ולכן המשך איסור השימוש בו יהווה פגיעה בלתי מידתית ובלתי ראויה בו. על פי פסיקת בית המשפט העליון התואמת את עקרונות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, יש לנקוט בתפיסת רכשו של חשוד רק כאמצעי אחרון ובהעדר אמצעים חלופיים להבטחת אותה תכלית.

6. בפתח הדיון שהתקיים בפני היום - 29.3.23, טען ב"כ המבקש כי דבר מתן הודעת איסור השימוש במערבל הבטון וההוראה לאחסנו נודע לו באיחור שכן הנהג לא סיפר לו בעל-פה על שארע, אלא שלח לו הודעת טקסט שאותה לא ראה. בנוסף לכך ובזה העיקר, טען ב"כ המבקש כי זה עשה את כל שהיה ביכולתו כדי לוודא שהנהג יציית לחוק, שכן הוא החתים ונוהג להחתים את כלל הנהגים בחברה על מסמך שבו מתחייב כל אחד מהם לנהוג ברכלי רכבה, לרבות במערבלי הבטון שבבעלותה, כאשר הם לא תחת השפעת סמים או אלכוהול וגם מסביר להם "ברחל בתך הקטנה" שאם יעברו על האיסור, הם יפוטרו. ב"כ המבקש הוסיף וטען כי **"הוא לא יכול לנסוע עם כל נהג ולא עם אף נהג כי הוא נמצא במשרד ואחראי על 70 נהגים"**. לשאלתי השיב ב"כ המבקש כי הנהג מושעה מעבודתו בחברה עד שתתקבל החלטת המשיבה ו/או בית המשפט בעניינו.

7. לתמיכת טענתו בדבר החתמת נהגי החברה על מסמך ההתחייבות הנ"ל, הגיש ב"כ המבקש לתיק (לאחר הדיון), את רשיון הנהיגה של הנהג ואת העתק "תיק הנהג" המכיל בין השאר את הצהרתו לפיה הוא **"לא נפסל מלהחזיק ברשיון נהיגה.... אין לו מגבלה בריאותית או רפואית המונעת ממנו להחזיק ברשיון נהיגה, הוא אינו צורך סמים וגם אינו צורך אלכוהול מעבר לכמות המותרת על פי דין"**. הצהרה זו נחתמה ע"י הנהג ביום 10.11.22.

עמדת המשיבה

8. בהתייחסותה לטענות ב"כ המבקש, טענה ב"כ המשיבה כי משלא נפל כל פגם בהחלטת קצין המשטרה, אזי דין הבקשה להידחות. ב"כ המשיבה הפנתה לפסיקה בה נקבע כי נדרש ביצוע פעולות אקטיביות מצד בעל הרכב כלפי הנוהג בו, לשם מניעת ביצוע עבירות וכבר נפסק כי אין די במתן הנחיה כללית לנהגים העובדים בשירות החברה להמנע מביצוע עבירות או במינוי קצין בטיחות, אלא יש צורך בפעולה ממשית שתביא למניעת מקרים כאלה.
9. בעקבות דברים אלה הוסיף ב"כ המבקש וטען כי **"בערך פעם בשבוע מכנס המבקש חלק ניכר מהנהגים ושואל אותם ואומר בפניהם האם אתם כשירים לנהוג ואומר להם ומזכיר להם שאסור להם לנהוג תחת השפעת סמים או אלכוהול"**. מעבר לזה, כך טען, **"אי אפשר לדרוש ממנו פעילות נוספת כי זה לא ריאלי, זה לא מעשי"**.

דין והכרעה

10. לאחר שנתתי דעתי לטענות ב"כ הצדדים ועיינתי בתיק החקירה שנמסר לידי, מסקנתי היא כי **דין הבקשה להידחות**.

ואלה טעמי:

- א. על פי הוראת סעיף 57 (ב) לפקודת התעבורה, יבטל בית המשפט הודעת איסור שימוש ברכב, אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:

1. **הרכב נלקח בבעליו ללא ידיעתו והסכמתו.**
2. **מי שנהג ברכב פעל בניגוד להוראותיו של בעל הרכב, ובעל הרכב**

עשה ככל שביכולתו כדי למנוע את העבירה.

- סעיף 57 ב (ג) לפקודה קובע כי **"בית המשפט רשאי לבטל את הוראת איסור השימוש, או לקבוע תקופה קצרה יותר על איסור השימוש, בתנאים או ללא תנאים, אם התקיימו נסיבות אחרות מאלה האמורות בסעיף קטן (ב) המצדיקות זאת ולעניין זה רשאי בית המשפט להביא בחשבון, בין היתר, את הזיקה בין בעל הרכב ומי שנהג ברכב"**.

ב.

מעיון בתיק החקירה שהוגש לעיוני עולה כי:

- מערבל הבטון נעצר ע"י שוטרי אגף התנועה לצורך ביצוע בדיקת סמים אצל הנהג, בעקבות מידע מודיעיני שהתקבל ביחידתם. בבדיקת השתן שנערכה לנהג במקום נמצאה אינדיקציה לשימוש בסמים, חרף הכחשתו כי עשה כן.
- עוד עולה מדו"ח הפעולה של השוטרים כי לאחר שהודע לו שאסור לו לנהוג, התקשר הנהג אל בעל החברה, הודיע לו כי הוא מעוכב לתחנה ובקש שישלח נהג אחר על מנת שיקח את מערבל הבטון מהמקום. בחלוף מספר דקות הגיע למקום נהג אחר - עבדאללה מראזקה, ולאחר שהנהג שנעצר אישר כי מדובר במי שעובד עמו בחברה, נמסר מערבל הבטון לידי אותו נהג אחר.
- בבדיקה ראשונית של דגימת השתן שנקלקחה מהנהג, במעבדה הטוקסיקולוגית בבית החולים "שיבא" תל השומר, נמצאו סמים.
- לנהג יש 3 הרשעות תעבורה קודמות, האחרונה בהן מיום 23.5.18 בעבירה של נהיגה בזמן פסילה ע"י בית משפט שבגינה נדון למאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל למשך 5 חודשים ופסילה על תנאי.
- בחקירתו מיום 9.3.23 בחשד כי נהג תחת השפעת סמים, טען הנהג כי הוא **"לא משתמש בסמים אף פעם"** ושלא להאמין כיצד הוא מסביר את הימצאות הסמים בגופו השיב: **"אני לא משתמש בסמים, יכול להיות שישבתי עם חבר'ה שהם מעשנים סמים..."**. בנוסף לכך שלל את האשפרות שמי מחבריו הכניס סמים לנרגילה שעישן, באמרו כי היה חש בכך.

ג.

התכלית העומדת בבסיס האפשרות להורות על השבתה מנהלית של רכב היא

המאבק בעבירות המסוכנות המנויות בתוספת השביעית של פקודת התעבורה.

משקל האינטרס הציבורי של שמירה על שלום ציבור המשתמשים בדרך צריך שיהא מכריע במקרים מסוג זה של נהיגה ברכב תחת השפעת סמים, ובכלל.

בע"ח (ב"ש) 37984-06-20 **מדינת ישראל נ' ליאל כהן**, בו מדובר היה במי שנהג ברכב השייך לבת זוגו, בשכרות, הזכיר בית המשפט כי **"לא בנקל יתערב בית המשפט בשיקול דעתו של קצין המשטרה שהורה על הגבלת השימוש ברכב ורק במקרים בהם הפעיל באופן בלתי סביר את שיקול דעתו, נכון להתערב"**.

ד.

ברע"פ 5608/17 **מצדר בע"מ נ' מדינת ישראל** בו נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקשת על החלטת בית המשפט לדחות ערר שהוגש על החלטת בית המשפט לתעבורה שלא לבטל הודעת איסור שימוש ברכב שניתנה לנהג שעבד אצלה בגין נשיאת משקל חורג, חזר בית

המשפט העליון על הקביעה לפיה "אין די במתן הנחיה כללית לנהגים העובדים בשירות החברה להמנע מהעמסת יתר או במינוי קצין בטיחות ויש צורך בפעולה ממשית שתביא למניעת מקרים שכאלו. לא בכדי נחקק כלל המטיל אחריות וחובה על בעל הרכב - בין שהוא אדם פרטי ובין שהוא חברה - למניעת שימוש שי בו כדי לסכן אחרים בכלי רכב, אשר מעצם טיבו הינו מכשיר רב עוצמה ששימוש בלתי זהיר בו עלול להביא לפגיעה קשה בנהגים ובעוברי אורח. כבעלת הרכב, החברה היא בעלת השליטה והיכולת לא רק להנחות את נהגיה אלא גם לוודא כי אלו שועים להוראותיה ומקפידים לבצען".

ה. הגם שבמקרה שלפני תמך ב"כ המבקש את טענתו בדבר החתמת נהגי החברה על הצהרה לפי הם אינם משמשתים בסמים ו/או באלכוהול, בהגשת ההצהרה עליה חתם הנהג שנתפס ונמצא כי נהג תחת השפעת סמים (להבדיל מהתחייבות שלא לעשות כן) ולכן יש בידי לקבוע כי אותו נהג פעל בניגוד להנחיות החברה, דעתי היא כי לא די בכך (ר' למשל החלטת בית המשפט לתעבורה בחדרה מיום 21.3.23 בבא"ש 6645-03-23 **פלא-טק מערכות פיגום מתקדמות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל**, בו מדובר היה בעובד חברה שנהג באחד מכלי רכבה, בהיותו שיכור).

חברה אינה יכולה לצאת ידי חובתה על ידי החתמת נהגיה על תצהירים שלא יבצעו עבירות. לא לכך התכוון המחוקק, אחרת כל בעל חברה או מנהל יוכל לטעון במקרה של ביצוע עבירה ע"י מי מעובדיו, כי עשה כל אשר ביכולתו.

בבא"ש (צפת) 2995-06-21 **הסעות סגל שוקי - סגל טורס בע"מ נ' מדינת ישראל** החליט בית המשפט לתעבורה לקצר את תקופת איסור השימוש ברכב במקרה דומה שבו נמצא כי נהג החברה נהג ברכב בהיותו נתון תחת השפעת סמים. דא עקא, שבאותו מקרה העידה המבקשת את בעל החברה, את קצין הבטיחות שלה ואת הנהג עצמו ולנוכח עדויותיהם השתכנע בית המשפט כי החברה עשתה כל אשר יכלה. זאת משום שבנוסף להגשת ההצהרה עליה חתם הנהג, הבהירה החברה באמצעות קצין הבטיחות שלה את ההנחיות שניתנו על ידה ואת התדירות בהן ניתנו - פעמיים בשנה, וכן הדרכות תלת חודשיות ופגישה אחת לחודש, ועל כך חזר גם בעל החברה.

בבא"ש (מרכז) 9920-03-22 **אפיקים בע"מ נ' מדינת ישראל**, בו נדון מקרה

של נהיגת נהג חברה ברכב, בהיותו שיכור, קבע בית המשפט כי "חובה על בעלי חברות המעסיקים עובדים לנהוג ברכבי החברה, להזהיר ולהוסיף ולהזהיר את עובדיהם, לעתים תכופות, מפני ביצוע עבירות תעבורה בכלל ונהיגה בשכרות בפרט... לכן החתמה על מסמך בלבד, ללא שמתלווה לכך מעשה המוודא את ביצוע ההנחיה, אינו מספיק ואינו עומד בדרישות החוק...".

ו. אשר לטענה בדבר הפגיעה הכלכלית בחברה, אזכיר כי סעיפי החוק בדבר השבתה מנהלית

של רכב נועדו להגביר את הפיקוח של בעלי הרכב על השימוש שנעשה ברכבם. כך נכתב בזמנו גם בהצעת החוק בעניין זה: **"העיקרון המנחה בבחירת עבירות אלו הינו חומרת העבירה בצרוף חובה מוגברת של בעל הרכב לבדוק את הנהג לו נמסר הרכב. רכב הוא כמו כלי נשק ומי שמוסר אותו לשימוש לאחר צריך לוודא שמדובר באדם נורמטיבי שאינו נוהג בפסילת רישיון או בשכרות וכדומה..."**. השבתת רכב השייך לחברה בגין עבירה שביצע אחד מעובדיה, מעוררת קושי, אך כבר נפסק כי המחוקק ערך איזון ראוי, חוקי, חוקתי ומידתי, בין הצורך להילחם בתאונות הדרכים ובנהיגה העבריינית לבין הפגיעה בזכות הקניין, ובהתאמה נקבעו הנחיות וסייגים לשימוש בסמכות זו (ר' רע"פ 1286/11 **יעקב אמברם נ' מדינת ישראל**).

1. במקרה שלפני, לא היה זה בעל החברה שהעיד כי הוא **"בערך פעם בשבוע מכנס חלק ניכר מהנהגים ושואל אותם ואומר בפניהם האם אתם כשירים לנהוג ואומר להם ומזכיר להם שאסור להם לנהוג תחת השפעת סמים או אלכוהול"**, אלא היה זה בא כוחו שטען זאת בשמו בתגובה לטענות ב"כ המשיבה. אם לא די בכך, אזי לא הוכח וגם לא נטען כי מדובר בחברה שיש בה קצין בטיחות הדואג לרענון ההנחיות והדרכה שוטפת של העובדים. זאת ועוד, טענת המבקש, באמצעות בא כוחו, לפיה הנהג לא הודיע לו על שארע וגם לא על הטלת איסור השימוש ברכב והחובה לאחסנו במגרש מתאים, נסתרת באופן מפורש בחומר החקירה (כפי שפרטתי בסעיף 10(ב) לעיל). בנוסף לכך, הרכב נותר ברשות החברה ולא אוחסן.

11. סוף דבר, מפני כל הטעמים שפורטו לעיל, לא מצאתי כי יש מקום להתערב בהחלטת קצין המשטרה שהיא סבירה ונכונה בעיני בנסיבות המקרה. לכן, הבקשה נדחית.

ההחלטה תומצא לצדדים.

ניתנה היום, ז' ניסן תשפ"ג, 29 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.